

DE GEUS

W.S.V. DE WATERGEUZEN

Wsv De Watergeuzen

BESTUUR, HC'S EN COMMISSIES

Voorzitter

Peter Weesendorp
Entrepotdok 214
1018 AD Amsterdam
T: 020 6022228
E: voorzitter@wsvdewatergeuzen.nl

Vice-voorzitter

Arthur Goedhart
Vossestraat 31
1273 TP Huizen
T: 035 5250567
E: vicevoorzitter@wsvdewatergeuzen.nl

Secretaris

Roel Habiecht
De Maalkom 3
1191 LP Ouderkerk aan de Amstel
T: 020 496 44 99
E: secretaris@wsvdewatergeuzen.nl

Penningmeester

René Duursma
Prinses Marijkestraat 18
1077 XC Amsterdam
T: 020 675 34 34
E: penningmeester@wsvdewatergeuzen.nl

Twede Penningmeester

Job Bruggeman
Cornelis van der Lindenstraat 4-1
1071 TH Amsterdam
T: 06 2042 8736
E: zepenningmeester@wsvdewatergeuzen.nl

Algemeen Bestuurslid

Mark Fielden
Van Eeghenstraat 87-2
Amsterdam
T: 06-53843070
E: markfielden@gmail.com

Havencommissaris Amsterdam

Job Bruggeman
Cornelis van der Lindenstraat 4-1
1071 TH Amsterdam
T: 06 2042 8736
E: zepenningmeester@wsvdewatergeuzen.nl

Havencommissaris Durgerdam

Adri Erkelens
Pruimenstraat 14a
1033 KM Amsterdam
T: 020 632 02 64
E: a.erkelens1@kpnplanet.nl

Havencommissaris Vinkeveen

Rinus van den Berg
T: 06 5331 9051
bereikbaar op maandag- en vrijdagavond
E: bergfong1409@gmail.com

Kennismakingscommissie

Aryan Ferwerda T: 020 684 05 53
Jaap van der Harst T: 06 303 29 621
Koos Werneke T: 029 429 19 67

Redactiecommissie

Geus-redacteuren:
Jaap van der Harst T: 06 303 29 621
Gijs van Noort T: 06 489 12 602
Pieta van het Veld

Hans Haytsma (webmaster)
Carla Brinkman (webredacteur)
Eilard Jacobs (Facebook-redacteur)
Peter Ridderikhof (Facebook-redacteur)
Leo Wiegerink (beheer digitaal archief)
Peter Weesendorp en Job Bruggeman
(bestuursvertegenwoordigers)

Kopij: redactie@wsvdewatergeuzen.nl

Evenementencommissie

Vacatures

Clubhuis

Diemerzeedijk 34
1095 KK Amsterdam
T: 020 692 08 43
wifi binnen: watergeuzen / watergeus
wifi buiten: wlk / watergeus

Correspondentieadres

WSV de Watergeuzen
De Maalkom 3
1191 LP Ouderkerk aan de Amstel
T: 020 496 44 99
E: habiecht@hetnet.nl

Financiën

Bankrekening: NL50 INGB 0000 0437 40
WSV de Watergeuzen
te Amsterdam

Internetadres

www.wsvdewatergeuzen.nl

(leden hebben een persoonlijke inlog)

Jaargang 92 nr.7
september 2018

DE OEGEEL

Officieel orgaan van de W.S.V. "DE WATERGEUZEN"

Opgericht op 6 oktober 1928

Inhoud

pag.

- 3** ***Van de redactie***
- 3** ***Van de bestuurstafel***
- 4** ***Officiële mededelingen***
- 5** ***Hard werken aan een mooi clubhuis***
- 5** ***Waterplantenproblematiek***
- 7** ***De Ipenslotersluis***
- 10** ***Strijd tegen de verzilting***
- 11** ***De leeuwen langs het Amsterdam-Rijnkanaal***

Van de redactie

In deze septembergeus een divers aanbod aan onderwerpen. Onze voorzitter Peter Weesendorp noemt in zijn vaste rubriek "Van de bestuurstafel" onder andere de prachtige zomer. Of was-ie eigenlijk niet zo prachtig? Veel zeilers moesten toch wel erg vaak op de motor. En ook veel in de vaargeul varen wellicht? Zie het stuk over fonteinkruid, het taaie spul dat Peter ook weer even noemt. Trouwens, Durgerdammers, graag even extra aandacht voor een verzoek en een goede raad van de voorzitter. En wat betreft Vinkeveen: de plannen in Vinkeveen waren onderwerp op de laatste bestuursvergadering.

We kijken in deze Geus verder even binnen in het clubhuis op de Diemerzeedijk, en bij de burenen. In het Gemeenlandshuis, op nummer 27, was de feestelijke opening van de nieuwe sluis op de dijk. Wanda Koch-Starreveld doet verslag.

Tenslotte wordt het raadsel van het bellenscherm in het Amsterdam-Rijnkanaal ontsluit door Leo Wiegerink en van zijn hand is ook een stukje over de leeuwen die over het kanaal uitkijken.

Het lijkt me trouwens hoog tijd om ook weer eens uit Durgerdam en Vinkeveen wat nieuwtjes te horen. Daar gaan we aan werken! En we horen graag van jullie.

Pieta van het Veld, namens de redactie

Van de bestuurstafel

Klagen over het weer zit in de genen van ons Hollanders. Het is dan ook even wennen dat we over deze zomer niet te klagen hebben. Maar hoe zit het dan met de watersporters en specifiek met de zeilers? Zon en temperatuur waren oké, misschien af en toe een beetje te. Maar waar was de wind? Er zijn, zoals ik hoor, veel motoruren gemaakt van boten met fanatieke zeilers. Toch wat te klagen gelukkig.

Maar erger zijn de problemen met het fonteinkruid in het Markermeer. Het wordt een onbeheersbaar probleem waar weinig zicht is op een echte oplossing. Persoonlijk kijk ik niet meer naar het water maar naar de horizon en bij de teruglopende snelheid op het log denk ik: ach dan maar wat langer onderweg. Struisvogelpolitiek, maar ja wat moet ik anders.

Terug van vakantie hebben we als bestuur de draad ook weer opgepakt. In Vinkeveen moet het probleem van de verharding aangepakt worden en

de gaten die door de droogte in het grasveld zijn ontstaan. Op de Diemerzeedijk is gestart met de tweede steiger en ligt er nog een waslijst met onderhoudsactiviteiten. Ons clubhuis ondergaat een ware metamorfose. Het zo gewaarde bruin uit de jaren '60 verdwijnt onder een nieuwe laag 'zacht wit'. En de groene balken moeten eraan geloven omdat blijkt dat de platen los op de balken liggen. Job doet zijn best er iets moois van te maken. Gelukkig heeft hij genoeg handjes om te helpen.

In de afgelopen tijd zijn er in Durgerdam veel nieuwe leden gekomen. Soms met een vaste plek, soms met een tijdelijke plek. Er zijn twee dingen waar ik de bootbezitters in Durgerdam, maar eigenlijk in alle havens, op zou willen wijzen. **Bindt uw vallen vast zonder dat ze tegen de mast klapperen.** De bewoners op de dijk zijn niet blij met u als u het niet doet. Het is een kwestie van fatsoen. Een tweede specifiek punt is het waterniveau in Durgerdam. Zeker bij het winterpeil en harde ZW-wind zakt het water behoorlijk. Zorg dat uw boot niet onder de steiger kan komen. Gaat het water weer stijgen en uw boot zit knel onder de steiger dan heeft u een serieus probleem.

Ik wens iedereen nog een mooie nazomer waarin we nog veel kunnen varen.

Peter Weesendorp

Officiële mededelingen

Opgezegd:

E.Gaulard en M.Vlietstra

Hard werken aan een mooi clubhuis

Wie niet op het water was en wel op de haven aan de Diemerzeedijk, zal het wel gezien hebben: het clubhuis krijgt een facelift. Was vorig jaar de buitenkant aan de beurt, nu is de binnenkant aan een opknop- en opfrisbeurt toe. Het wordt er een stuk gezelliger en de ruimte lijkt wel gegroeid! Dank aan Job en alle andere harde werkers die deze klus, het lijkt wel even tussendoor, aan het

klaren zijn!

Waterplantenproblematiek

Het is bekend dat fonteinkruid een groot probleem is. Volgens de Gooi- en Eemlander zelfs een gigantisch probleem. “Maaien kost veel geld maar zet geen zoden aan de dijk“ aldus een wethouder uit de gemeente Huizen. De coöperatie Gastvrije Randmeren, waaraan een groot aantal gemeenten deelnemen, laat elk jaar vanaf 1 juli op een aantal

plekken de waterplanten maaien. Toegangen tot havens, eilanden en aanlegplaatsen worden vrijgemaakt, evenals surfgebieden en dergelijke.

Maar maaien lijkt niet meer te helpen, binnen een maand groeit het weer dicht, met dank aan het warme weer. Met de provincie Noord-Holland, bekend met de problematiek op het IJmeer en het Markermeer, wordt nu structureel overleg gevoerd. Men hoopt dat kranswieren het fonteinkruid kunnen verdringen. Daarmee is in de Gouwzee geëxperimenteerd en dat lijkt goed te gaan. Het is echter een langdurig proces, het duurt zo'n tien jaar voordat het resultaat oplevert en voor diepere gedeelten bieden kranswieren geen oplossing. Op de korte termijn denkt men daarom aan een combinatie van maaien, verdiepen en betonnen. Voor de langere termijn moeten vaarroutes en vaargebieden worden verdiept en uitgebreid. Daarvoor moet het Rijk met geld over de brug komen. En onderzoek van Rijkswaterstaat en universiteiten op dit gebied moet gestimuleerd worden.

Ook het Financieel Dagblad heeft onlangs aandacht besteed aan de problematiek. Er wordt beschreven hoe watersporters steeds meer zijn aangewezen op vaargeulen. In havens als Durgerdam, Almere en Naarden maakt men zich grote zorgen. “Motoren gaan stuk en mensen lopen weg. Ze vertrekken naar andere vaargebieden, zoals het IJsselmeer en Zeeland”, aldus een havenmanager uit Naarden.

De Hiswa meldde dat in 2017 havens en verhuurbedrijven flinke omzetverliezen hebben geleden. Men wijt dat onder andere aan het fonteinkruid. Onlangs werd bekend dat zelfs reddingsboten last hebben van het taaie spul.

Hoe dit nou allemaal komt? Het water is, dankzij allerlei maatregelen, de laatste twintig jaar schoner geworden en helderder, waardoor het warme zonlicht gemakkelijk de bodem kan bereiken. Voilà. In diep water is het geen probleem, vandaar dat het in de vaargeulen niet kan groeien. Het wordt dus drukker in de vaargeulen, ook met zeilers. Maar welke zeiler wil dat nou eigenlijk, steeds in een vaargeul varen?

En dan de vissers. Die hebben een lastige rol in het geheel. Enerzijds maaien ze het fonteinkruid; ze krijgen er een vergoeding voor. Maar nu is men tot het inzicht gekomen dat maaien niet de oplossing is, want het bevordert juist de groei. Anderzijds vangen de vissers brasem, een vis die op zoek naar eten de bodem omwoelt en zo jonge planten ontwortelt en al doende het water troebel maakt waardoor het zonlicht de bodem niet kan bereiken. In het verleden was het juist overheidsbeleid om de brasem weg te vangen om zo het water helderder te krijgen en nu blijkt dat ook weer niet zo'n goed idee te zijn geweest.

Hier en daar wordt voorzichtig geopperd dat de watersporter vaarbelasting moet gaan betalen. Met dat geld kunnen dan allerlei maatregelen worden bekostigd om de fonteinkruidplaag te beteugelen. Dankzij een effectieve lobby van de watersportsector is daar tot nog toe geen sprake van geweest. Ook de directeur van de Gastvrije Randmeren ziet een dergelijke belasting niet zitten. Volgens haar moet je dan ook zwemmers, surfers en mensen die af en toe hun bootje te water laten gaan belasten en hoe moet je dat nou regelen? Persoonlijk vind ik het wel een goed idee. Voor het gebruik van wegen wordt de automobilist toch ook belast? Misschien voer voor discussie?

Pieta van het Veld

Met dank aan Peter Weesendorp, die de krantenartikelen, waaruit voor dit stukje is geput, aan de redactie stuurde.

Ipenslotersluis

Beste Watergeuzen,

Hierbij wat informatie betreffende het witte huisje op de dijk en het gemetselde muurtje er tegenover vlakbij onze hoofdvestiging op de Diemerzeedijk. Ze zijn gesloopt! Zoals veel Geuzen al hebben gezien, het huisje met de graffiti, de roestige golfplaten en het muurtje naast het terrein van de Watergeuzen, het is in 2017 allemaal weggehaald en er is een nieuwe sluis gebouwd.

Tijdens de werkzaamheden hebben we vanaf het parkeerterrein onder de A10 naar de haven om moeten lopen via hellingen en pontons.

De nieuwe spui c.q. inlaat is twee keer zo breed. Daarom zijn er bomen geroid en van ons terrein is een hoek afgegraven. De geul is honderd meter langer en tachtig centimeter dieper uitgegraven om de capaciteit te kunnen verwerken met een hogere waterstroomsnelheid. Dit alles is nodig omdat het sluisje nabij landje Diem, de Diemerdammersluis, niet meer in gebruik is. Dit sluisje is uit historisch oogpunt gespaard gebleven en dient nu nog alleen als vispassage en niet meer als waterkering.

De spuicapaciteit is verplaatst naar de Ipsen slotersluis. Vroeger, in 1440 al, had de dijk een beschoeiing van eikenhouten palen bekleed met zeewier om de dreunen van de golven op te kunnen vangen. Nu is er een betonnen sluis met drie ijzeren schuiven met een vispassage.

Ipenslotersluis: oude beschoeiing met eikenhouten palen

Op donderdag 19 juli 2018 was de feestelijke opening met de heren Lucas Smulders van Waternet, die deze middag leidde, Gerard Korrel en Erik Wagener. In het Gemeenlandshuis, onze burens van nummer 27, werd uitleg gegeven over de historie, flora en fauna en de hoogwaterbeschermingsfunctie. Er werd een rapport overhandigd en bij de besturingskast naast het waterwerk ging de sleutel naar de eigenaar, het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht. Zo werd deze vernieuwde sluis ingewijd.

Infobord op de dijk

Geuzen, hierbij zijn jullie weer een beetje op de hoogte van wat er naast ons terrein op de Diemerzeedijk heeft plaatsgevonden.

Mocht je er eens een kijkje willen nemen, dan kan je de trap afgaan. Daar kan je de stenen bekijken van vorige restauraties, in ijzer gevat, in de betonbalk van de weg, met als laatste de renovatiedatum 2017.

Als over vijf jaar de boten van de kar vallen omdat de rails van de helling ondergespoeld zijn, weten we dat de oorzaak zou kunnen liggen in de veranderde geulbreedte en -diepte.

Dit wilde ik even kwijt, hartelijke groet,

Wanda Koch-Starreveld

Strijd tegen de verzilting

We weten niet hoe lang het bord er al staat, maar deze zomer viel het ons op: ter hoogte van het gemaal Zeeburg worden we gewaarschuwd voor een 'bellenscherm'. Of eigenlijk staat er: 'Let op !!! Verboden hinderlijke waterbeweging te veroorzaken vanwege een Bellenscherm'.

Nou, opgelet hebben we! En doordat we ons onthielden van hinderlijke waterbeweging, zagen we inderdaad allemaal belletjes omhoog

komen! Wat mocht dat dan wel betekenen? Het antwoord was niet moeilijk te vinden: het bellenscherm is onderdeel van een reeks maatregelen om de verzilting van het oppervlaktewater tegen te gaan. Door de geringe regenval in Europa en de dalende rivierpeilen, is het zoute water aardig landinwaarts opgerukt. Met alle problemen voor land- en tuinbouw. Omdat zout water zwaarder is dan zoet water, gebeurt dat oprukken in de vorm van een 'zoutwig': in de lagere waterlagen, waar het zoute water minder tegendruk ondervindt van het zoete naar zee stromende rivierwater (in Nederland van vooral de Rijn), dringt het zout dieper het land binnen. En zo kon het deze zomer gebeuren dat het brakke IJ-water ook het Amsterdam-Rijnkanaal opstroomde, in die lagere waterlaag dus. Oplossing: leg op de bodem van het kanaal een bellenblazende slang neer, waarvan de omhoog stromende bellen het zoute water mee omhoog nemen. De hogere waterlagen worden per saldo naar zee (via IJmuiden voornamelijk) afgevoerd, met zout en al. Nou ja, afgevoerd ... Er komt daar ook steeds weer zout water binnen, maar de 'gradiënt' (vermindering van het zoutgehalte, van zee uit gemeten) wordt weer acceptabel.

Maar waarom we nou zo moeten opletten, blijft me onduidelijk.

Leo Wiegerink

De leeuwen langs het Amsterdam-Rijnkanaal

In een ander artikeltje in deze Geus had ik het over het bellenscherm in het Amsterdam-Rijnkanaal, ter hoogte van gemaal Zeeburg. Daarnaast is sinds enige tijd nog een bijzonder fenomeen verschenen: twee leeuwen. En aan de overkant nog eens twee, samen vier wachters. Maar

wat bewaken ze?

Ik zocht het op en ontdekte dat er vroeger óók al vier leeuwen bij het gemaal stonden, toen op de oever van het Merwedekanaal. Vanaf 1891 markeerden deze de plek waar onder het kanaal een 'syphon' liep, waardoor overtollig water vanuit het Lozingskanaal door gemaal Zeeburg het IJ op werd gespuid en vers water vanuit het IJ de stad in. De leeuwen vormden twee stellen: van elk stel had één leeuw de linkerpoot over de rechter geslagen en de andere leeuw de rechterpoot over de linker. Aan elke oever stond één stel.

Toen in 1942 het Merwedekanaal werd verdiept en verbreed tot het nieuwe Amsterdam-Rijnkanaal, moesten de leeuwen wijken. Ze werden tien jaar later geschonken aan de toen tien jaar bestaande Noordoostpolder en kwamen in Emmeloord terecht.

Dit was nog niet het einde van hun wederwaardigheden. In de Oudejaarsnacht van 1964/1965 ontvoerden vijftien studenten uit Kraggenburg één van de leeuwen en brachten deze naar Kraggenburg. Emmeloord vatte het sportief op en Kraggenburg kreeg het bijbehorende leeuwenexemplaar er zelfs bij.

De huidige leeuwen bij het Amsterdam-Rijnkanaal staan daar sinds november 2015, boven de huidige uit 2006 daterende syphon. Ze zijn geplaatst door Rijkswaterstaat bij de afsluiting van het project 'verwijderen Sluiseiland'. Maar ze zijn alle vier hetzelfde: met de rechterpoot over de linker, want ze zijn uit dezelfde mal gegoten.

Leo Wiegerink

Meer weten? Kijk dan bijvoorbeeld op: http://www.zeeburgerdijk-oost.nl/zbd/sifon_leeuwen.htm, met o.a. een foto van de oude syphon.